

ואלו נדרים פרק אחד עשר נדרים ר"ן פד.

מסורת הש"ס

(א) לקמן ט: [לעיל
פא: ג] [מוספתא פ"ו].
(ג) [מכות טז: ע"ט].
(ד) דמאי פ"ד משנה ג
מכות טז:

הגהות הב"ח

[illegible]

פירוש הרא"ש

[illegible]

רַב נַחֲמָן. דְּלֹאֵר בַּעַל לֹא כִלְלַ כְּרִיתוֹ הוּא: וּפְסָל יִיִּס. לְנִשְׁתַּחֲבֹּשׁ אֶמְרָה לִישָׁא דְּהִכִּי קִאֲמַרְהּ וְנִטּוּלָהּ שֶׁ שָׁלָא אִהְיֶה (ו) מִתְּשַׁמְשִׁיו דְּהִינּוּ דְּוִימָא דְּהִנָּחָה דְּכִרְכִּי דְּלֹאֵר כִּלְ כִּי הָאִי גִוּוּגָא חִייל דְּנִרְלָא. וְהִסְתָּא מִיּוֹצֵבֵה דְּכִרְכִּי נַחֲמָן הוּא בַּעַל כִּלְלַ כְּרִיתוֹ יִתְּלֹק דִּי אֲמַרְהּ יִיִּס יְהוּדָיִים הוּי בַּעַל כִּלְלַ כְּרִיתוֹ מִתְּשַׁמְשִׁיו וְיִפְרֹ לְהוּ נִיבְתָּה וְאִסְכִּי יִסֵּר כִּלְ כְּרִיתוֹ וְלִכִּי נִפְקָא מִינִיהּ שְׂבָאֵר דְּכִרְסִי שְׂבִיטוֹ מִנִּי וְתִסָּא נִטּוּלָהּ מִן מִנִּי מִשְׁרֹטוֹ שֶׁל זֶה יִישָׁא לְאַחֲרֵי: אֵלָּא לֹא הוּי כִּלְלַ כְּרִיתוֹ. מִמְרָה וְנִטּוּלָהּ אִי מִן הוּי בַּעַל כִּלְלַ כְּרִיתוֹ (ו) נְדָרִי עֵינִי נִפְסָא הוּא שֶׁ חֲתָלְתִּי לֹא

ל אדם אחי קרי ליה מהשחא עיני נפש אנ"י
 שהיה תחמי איני עיני נפש דידה והואיל ועיני נפש
 י' מלוקי שחא תחמיו מל הדור יפר לה לעולם
 י' נפש אלף ש"מ דבעל בכלל צריחא ויגדריה
 א. מתן דפרק הכי ס"ל דאזי משום דבעל בכלל
 י' אחינא דמשחא עיני נפש הוא ודלא כרב נחמן
 ממיס דצריח שניו לבניה הוא אליבא דר' יוסי: שאני
 לנא דעל היסרה אקארה נפשה. כלומר אנבעל אקארה
 דידה היא דמשחאיה אבל לשאר עמינא לאקטריחא
 דמשחאיה ו' בכי דלשח איש היא: ובעללא כרבא.
 ומשער עמי מזי לאחיהו: ר' אליעזר אומר. הלוקח
 דרן כשהה שלשים וכו' לו להפריש משער עמי איני
 י' ש משער עמי דלמשער ראשון ליכא למיחש דלימי
 י' ביה עס אחר ולימי עמי ולתורמי ליכא למיחש דלא
 עמי על התרומה ולימי עמי עון מיתה ומשער עמי ליכא
 אבל בתרומה משער מיחייב דלא למדנו בה עון מיתה
 אלא דתרומה גדולה והואיל ולא חביב דה כפירוס
 א' ציית ע"ה [להקשא] ולא מפרש ממנה תרומה
 (ו) משער עמי אין תרין לקרות עמי אפילו עס משער:

"מייחזין כפ"ק דב"ב דייקא נמי הכי דמחיה הוה
 עשר הדס אקור יתעט ממנו ומדקמתי מן קמחא
 דברים (הפס' ח) כן נ"ל. ואפשר דרמב"ן ז"ל אל חלקו
 שש אשין בכל לשון בשעת חלות הנדר הכאי דנדר
 וסופיה לאתם כול ארס שהם בכלל בשעת חלות הנדר
 אישיביה רבא לרב נחמן וכו' נטולה אינן מן היסודים
 ההא איבוי לא הוי בכלל אקור: שאני הכא דמוחא
 קרת עליה הנחת משמים ואומרת נטולה אינן מן
 הוי למימר רבא אקורה ומתוך וכו' דלת מן היסודות
 ע"כ בעל בכלל בריות הוא. ואיכא נחשי דגרסי וא
 בשלתא דבעל בכלל בריות הוא וכי אמרה נטולה
 מן קאמרה שבלא לבקור משמים בעלה המותר
 אינן משום דהוה דברים שצוה עליהם מפר לאחריה
 וכן מן היסודים אין הבעל בכלל אי לא אפשר לומר
 אי מהנחת פירותיהם קאמרה וא"כ נדרי פיעי נפש
 כלא למימר נטולה אינן מהנחת פירותיהם של יהודים
 יקוין שאני הכא דמוחא מיתלת דליתיהל קאמרה
 אינן בכלל בריות הכא הוי דמוחא דמיתלת דליתיה
 שם על מפשר ענין של דמיון. הלוקח מעם הארץ

[illegible]

איתיביה רבא לריב נחמן ובעל לאו בכלל
בריות הוא ⁶ והתנן גטולה אני מן היהודים
יפר חלקו ותהא משמשותו ותהא גטולה מן
היהודים ואי אמרת בעל לאו בכלל בריות
הוא נדרי עיניו נפש הן ויפר לה לעולם
⁶ אימא לך שאני רבא דמוכחא מחללא
דעל היתרא קאסרה נפשה: יכולה
ליהנות בלקט שכחה ופאה: ולא קתני
ובמעשר עני והתניא ⁷ בכריתא ובמעשר
עני ⁸ אמר רב יוסף ל"ק הא רבי אליעזר
הא רבנן דתנן ⁹ ר"א אומר אין אדם
צריך לקרות שם על מעשר עני של דמאי
וחב"א

משהתא עיני נפש אע"ג
נש דידה והואיל ועיני נפש
הנדר יופר לו לעולם
כלל צויות הוא ונזנדרם
לדאי לא תמוס דנעל כלל
נפש הוא ודלא כרד נחמן
הוא אליה דר' יוסי: שאני
נפשה. לומר אבעל אקסרה
לשר עמלח לא אטריח
עמי היא: ונפשי כברישא.
ר' אלישור אומר. הלוקח
לו הפריש מעשר עי אמי
ראשון למחש דלימי
ולתומה ליתא למחש שלי
עון מוחה ומעשר עמי ליתא
כל למדנו בה עון מוחה
ילי ולא תביי בה בפירוש
ולא מפריש ממנה תרומה
רות עליו אפילו מעשר:
ותרא

קאן נמי הוי דמיניי האס (דף ט.ה) המודר הגאה מאנשי
וודקאניי לה סתתא שטענע וואי אפילו נא לעיר אחר
שרמבנ"ן ז"ל לא חקא לוי הביאו בנחליומי אללא ללמוד
נעטע חטות הכר דהוי דאזי לוימה בנמורי דאזי לא לא
בכלל נעטע חטות הנדר פשיטא ווי מלאן בני אדם
נעווא איז מן היסודים. שאסרה הגאה שמשנים עלי
שאי ככא דמוחא מילא דאפיהרנא קאסרה נע
נעווא איז מן היסודים ע"כ דעמא קא סיחא נע
היכרא אללא דעמא נעטע חטות ע"כ
ואיכא נסחי דגריסי וואי אמרת בעל לאו בכלל בריות ה
הוי וואי ווי אמרה נעווא איז מן היסודים בעלה בכלל
בעלה נעווא מפר לה עס שמשנים כל היסודים ואל
ינו לנייה ששאי מפר להארים וכדאפיהרנא לעיל (עמ"ס) ואל
בכלל א"כ אי אפשר לומר דאפיהרנא קאמרה דהא נע
פירומים של יסודים נעוואן ע"כ קאמרה אללא אי
מילא דאפיהרנא קאסרה נעטע דנעווא איז מן היסודים
נעווא דמוחא מילא דאפיהרנא דהיינו שמשנים נעווא קאס
דמאי. הלוקא מעס הארץ נרין לעשר ולמרוס מרומו

וא בעל בכלל בריות הוא ולכן נדחקו
מבואה מע"ה לרץ להפריש מעשר

יש כאן אדם שנשבעת מרדו
שלמים יום נעשה מיושבי יבשה
דר' ישמעאל ור' עקיבא ולדרו
סהיה מייורדי הים נשבעת לדרו
לדמיבא הו' ירושלמי נהבמות
דמנ"ן וז' צפרק ארבעה נדרים
לדמיבנא לה נמי לעיל (דף ג.)
ויון דמלי ליה להאי דינא עבדנמא
ר' ישמעאל ור' עקיבא מנייה דר'
י' דבאחון שהיו נשבעת דר' יורדי
ים ואח"כ נעשו יושבי יבשה אסור
ר' עקיבא ומומר לרבי ישמעאל
כי נמי כי הו' אפיבא דהיינו באחון
ל' אדם שהיו נשבעת דר' יושבי
יבשה אסורין מכן נעשו יורדי הים
אסור לר' ישמעאל ומומר לר' י'
פוס האי פירושא דפרש' לא אחי
אז' ירושלמי בעמל' דילן דהא ברא
שקטין דהיי' דבעי לאו בכלל כהן
אח' שהיה שדרה אחי' הכי נשכחנשה

כלל בריות אלמא לאו חבר אמריה
מן מוקי לה למחוי' כר' ישמעאל
והמשה' קמי' דנתגרשה אסורה
תנא כהאי פירקא כר' ע' דתנן
ל' א"ר א"פ ששאל בתוך עשרים
כי קמי' דנתגרשה אסורה לבעלה
לנק' להאי פירושא גמרא דין לא
למיסמך כהא אמרנא דבני מערבא
גזרינן אסורין כי צניי אדם מערבא
צניי אדם שהיו בכלל לצניי לא אחר
שיא אחא מלחא כלל משום דהא
ובגמרא דין' סריק' דככלל לטון
למחוי' חבר דרשמי דקדאי דייק ליה
למחוי' כלל ובירושלא לא סברי הכי
ודאי להכריז דהו' יורדי הים שעת
ת ליה למידק אלף לידע איזו שעה
היא או שעת החלות ומשה' אמריק'
הכל ור' עקיבא. האי פירושא
אחא לא סבר ליה מיד'. ובגמרא
הוא כלל אלף בשלשון בני אדם שבעין

ובא אדם אחד ונשמה' עמוס כל
ר' אקור בו ויב' הרמב"ם ז"ל פשוט
ה' אקור בו אדם שכל נשמה לאו
על אקורבני דכלבמה ונשמה' א'
א' דין אכל דמיל אף בחר אמירה
א' אחרת בעל לאו בכלל בריות הוא
לעולם בעולתו לאו בכלל בריות הוא
לא אקורב' דאיתר' אקורב' נשמה
ר' גרם הוא לאקורב' חסד תשמישו
ר' עינו נפש הוא ליפר לה לעולם
לפרש' דמי אמרה נשמה' אמי מן
אמר חקון כלבד ואם תחברת אמי
אמר בעל לאו בכלל בריות הוא ו'
ר' נמי תמסר' דהנח' תשמיש
בריש פירקין [ס'] דמפר בין לעלמו
לכו בעל מותרת כין דא"י אמי'
שמי' משמע ולא הנה' פירות וזה
א' אדם גר' לפרסו' תרומ' ו'
ותונה לכה' ומעשר ראשון גופיה

מעכצו
י תהא משתשתי דקתני כיון דלוא נחשמי
לשונא דאמר תנא: אין אדם צריך לקרות
למסגר עני של דמאי:

[illegible]

תוספות

[illegible]